

Reell rettssikkerhet for studentene: Få slutt på upålitelig omsensur

Vedtatt av Høyres Studenters Landsstyremøte 30.10.22

Studenter mangler en reell klageadgang, slik en ellers har i forvaltningsmessig sammenheng. Omsensur, eller "blind sensur", er et unntak fra hovedregelen om at en klage skal avgjøres på bakgrunn av en så godt opplyst sak som mulig.

Inspirasjon til en slik endring av sensurordningen kan hentes fra rettsvesenet, hvor rettssikkerhet er i fokus. I første instans avgjøres saker av én dommer, mens anker avgjøres av tre dommere i andre instans. Anken er begrunnet, og saken handler langt på vei om tingrettens vurdering var riktig eller gal. Om tingrettens dom skulle holdes hemmelig for lagmannsretten, hadde ingen jublet over økt rettssikkerhet, snarere tvert imot.

Rettssikkerhet ivaretas gjennom muligheten til å påvise svakheter i den første vurderingen, og kreve at ny instans tar disse i betraktning i sin vurdering. En gjeninnføring av reell klagerett vil bringe sensurordningen i samsvar med den forvaltningsrettslige hovedregelen: Forvaltningsvedtak må kunne påklages.

Aune-utvalgets enstemmige forslag om dette ble derimot forkastet av departementet i fjor. Samtidig erkjente departementet at blind omsensur er et unntak fra hovedregelen om at saken skal være så godt opplyst som mulig. Departementet vurderte aldri hvilke konsekvenser dette ville ha for studentenes rettssikkerhet. Departementet mente faktisk at gjeninnføring av ordinær klagebehandling vil føre til at klagesensorene tar «utenforliggende hensyn». Dette er en grov mistillitserklæring mot universitets- og høyskolesensorer. Samme kritikk vil en aldri finne på å rette mot en lagmannsrettsdommer.

Det er flere betenkeligheter ved dagens ordning med omsensur. Siden studentene som klager ofte er de som har fått karakter i det lavere sjikt, får klagesensorene et skjevt bilde av nivået. Sensorer kan overkompensere for dette, slik at studenter kan oppleve at omsensuren faktisk fører til en dårligere karakter.

Oppsummert er den nye sensuren kvalitativt dårligere.

Det finnes andre og mer treffsikre måter å kvalitetssikre sensuren på. Det kan gjøres gjennom omfattende sensorveiledninger og nivåkontroll, hvor oppgaver

som ligger mellom karakterer sendes inn til den emneansvarlige for vurdering. Dette må kombineres med en absolutt rett til å sende en begrunnet klage til to klagesensorer. Høyres Studenter anser en to-instansbehandling fra i alt tre sensorer som den mest treffsikre styrkingen av rettssikkerheten i høyere utdanning.

Høyres Studenter vil:

- Erstatte omsensur med en reell klagerett, altså en absolutt rett til å sende begrunnet klage til to sensorer, slik at saken er så godt opplyst som mulig når klagen skal vurderes.